

Τίτλος Μαθήματος (ΓΥ1):

«Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στην Παιδαγωγική του Θεάτρου»

«Qualitative Research Methods in Theatre Pedagogy»

Υποχρεωτικό: Πιστωτικές μονάδες (ECTS): 9**Υπεύθυνος Μαθήματος - 1^{ος} Διδάσκων****Σίμος Παπαδόπουλος**, Καθηγητής, ΠΤΔΕ, ΔΠΘΒιογραφικό Σημείωμα: <https://eled.duth.gr/author/sypapado/>Επικοινωνία: sypapado@eled.duth.gr**Γ. ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ****1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΜΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ (EDUCATION SCIENCES: THEATRE PEDAGOGY)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΜΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 7		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΥ3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στην Παιδαγωγική του Θεάτρου» «Qualitative Research Methods in Theatre Pedagogy»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	9
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Μάθημα ειδικού γνωστικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:
- να αξιολογούν τη συμβολή της ερευνητικής διαδικασίας στη διαμόρφωση των θεωριών που αναδεικνύονται στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής του Θεάτρου.
 - να αναγνωρίζουν και να αναλύουν το μεθοδολογικό πλαίσιο μιας επιστημονικής έρευνας που βασίζεται σε ποιοτικές μεθόδους.
 - να αξιολογούν τη χρήση και τη σκοπιμότητα των ερευνητικών εργαλείων σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα και την έγκυρη/αξιόπιστη εξαγωγή αποτελεσμάτων.
 - να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να εκπονήσουν ερευνητική μελέτη, διερευνώντας ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Κατανόηση, σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων που συνδέονται με όλες τις συνιστώσες της εκπαίδευσης
- Κατανόηση, ανάλυση, στάθμιση και διαχείριση με κριτικό τρόπο των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών πρακτικών, με στόχο τη γνωστική, κοινωνική, πολιτιστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών
- Σχεδίαση, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- Αναγνώριση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού και ανάπτυξη της μέσα από διαδικασίες κριτικής διερεύνησης και αναστοχασμού της διδακτικής πρακτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε ζητήματα ερευνητικής διαδικασίας που αφορούν τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας στην εκπαίδευση και ειδικότερα στη θεατρική αγωγή. Οι φοιτητές θα εμβάθουν στις ανάλογες ερευνητικές πρακτικές που σχετίζονται με τις διαδικασίες άντλησης και επεξεργασίας δεδομένων προκειμένου να οδηγούνται σε έγκυρα και αξιόπιστα αποτελέσματα. Στο τέλος του μαθήματος, στόχος είναι να είναι πλέον σε θέση να σχεδιάσουν και να εκπονήσουν μια δική τους επιστημονική μελέτη.

Θεματικές Ενότητες

1. Συμβολή ερευνητικών μελετών στην ανάπτυξη θεωριών στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής του Θεάτρου I.
2. Συμβολή ερευνητικών μελετών στην ανάπτυξη θεωριών στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής του Θεάτρου II.
3. Μεθοδολογική ανάπτυξη ερευνητικής μελέτης, βασισμένης σε ποιοτικές μεθόδους I.
4. Μεθοδολογική ανάπτυξη ερευνητικής μελέτης, βασισμένης σε ποιοτικές μεθόδους II.
5. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων κατά την εκπόνηση Έρευνας-Δράσης I.
6. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων κατά την εκπόνηση Έρευνας-Δράσης II.
7. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων κατά την εκπόνηση Έρευνας-Δράσης III.
8. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων κατά την εκπόνηση Έρευνας-Δράσης IV.
9. Εγκυρότητα και αξιοπιστία ερευνητικής διαδικασίας.

10. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου Ι.
11. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου ΙΙ.
12. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου ΙΙΙ.
13. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου ΙV.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές. Χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Αναζήτηση και μελέτη βιβλιογραφίας / εργογραφίας Εβδομαδιαίες εργασίες / παρουσιάσεις Εκπόνηση τελικής εργασίας Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 92 13 56 200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Διαμορφωτική, Τελική Αξιολόγηση Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται: 1. με διαμορφωτική αξιολόγηση, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, με παράδοση κριτικού σχολιασμού ανά μάθημα παρακολούθησης. 2. με παράδοση γραπτής τελικής εργασίας Κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών: α. πρόσφατη βιβλιογραφία β. πρωτοτυπία σχεδιασμού μαθήματος / υλικού γ. δομή, μορφή και ποιότητα περιεχομένου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Altrichter, H., Posch, P., Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης*, (μτφρ. Μ. Δεληγιάννη). Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Bryman, A. (2017). *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. (μτφρ. Π. Σακελλαρίου, επιμ. Α. Αϊδίνης). Αθήνα: Gutenberg.
3. Carr, W., Kemmis, S. (1997). *Για μια κριτική εκπαιδευτική θεωρία. Εκπαίδευση, γνώση και έρευνα δράσης*, (μτφρ. Αλ. Λαμπράκη-Παγανού, Ε. Μηλίγκου & Κ. Ροδιάδου-Αλμπάνη), Αθήνα:

Κώδικας.

4. Cohen, I., Manion, L. (1997). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, (μτφρ. Χ. Μητσοπούλου, Μ. Φιλοπούλου), Αθήνα: Έκφραση.
5. Edmiston, B., Wilhelm, J. (1996). Playing in different keys: research notes for action researchers and drama practitioners. Στο Ph. Taylor (ed.): *Researching drama and arts education: paradigms and possibilities*, (σσ. 85-96). London: The Falmer Press.
6. Elliot, J. (1991). *Action research for educational change*. Milton Keynes: Open University Press.
7. Hargreaves, A., Fullan, M. (eds) (1993): *Η εξέλιξη των εκπαιδευτικών*, (μτφρ.. Π. Χατζηπαντελή), Αθήνα: Πατάκης.
8. Hopkins, D. (1985). *A Teacher's guide to classroom research*. Milton Keynes: Open University Press.
9. Κατσαρού, Ε., Τσάφος, Β. (2003). *Από την έρευνα στη διδασκαλία. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαββάλας.
10. Kemmis, S., McTaggart, R. (2005). *Participatory action research: Communicative action and the public sphere*. London: Sage Publications.
11. Kemmis, S., McTaggart, R., Nixon, R. (eds) (2014). *The action research planner: Doing critical participatory action research*. London: Springer.
12. McNiff, J., Whitehead, J. (2011). *All you need to know about action research*. London: Sage.
13. O'Toole, J. (2006). *Doing drama research. Stepping into enquiry in drama, theatre and education*. City East QLD: A Drama Australia Publication.
14. Παπαδόπουλος, Σ. (2007). *Με τη γλώσσα του θεάτρου. Η διερευνητική δραματοποίηση στη διδασκαλία της Γλώσσας*. Αθήνα: Κέδρος.
15. Παπαδόπουλος, Σ. (2010). *Παιδαγωγική του Θεάτρου*. Αυτοέκδοση: Αθήνα.
16. Παπαδόπουλος, Σ. (2015). Ένταξη θεατρικών τεχνικών σε μαθησιακό πλαίσιο: αυθεντική αξιολόγηση μαθησιακών στόχων, *Επιστήμες της Αγωγής*, 2, 6-21.
17. Παπαδόπουλος, Σ. (2021). Η έρευνα-δράση ως ερευνητική μέθοδος μεταπτυχιακών εργασιών ειδίκευσης για το θέατρο στην εκπαίδευση: η περίπτωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Ετερότητα και Παιδαγωγική του Θεάτρου» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Στο Κ. Φανουράκη. Γ. Πεφάνης (επιμ.), *Εφαρμοσμένο θέατρο: ποιοτικές μέθοδοι έρευνας μέσω παραστατικών τεχνών* (σσ. 151-173). Αθήνα: Παπαζήσης.
18. Taylor, Ph. (ed.) (1996). *Researching drama and arts education: paradigms and possibilities*. London: The Falmer Press.